

وضعیت جهان در عصر ظهور مهدی(عج)/ در دوران غیبت هیچ گروه انحرافی از شیعه منشعب نشد

دکتر رجیبی دوانی با استناد به حدیثی از امام صادق(ع) به تشریح علائم ظهور با توجه به حوادث اخیر در جهان اسلام پرداخت و با تأکید بر اینکه تمام انشعابات شیعه در دوران پیش از امام عصر(عج) بوده است

دکتر رجیبی دوانی با استناد به حدیثی از امام صادق(ع) به تشریح علائم ظهور با توجه به حوادث اخیر در جهان اسلام پرداخت و با تأکید بر اینکه تمام انشعابات شیعه در دوران پیش از امام عصر(عج) بوده است، گفت: در دوران غیبت کبری هیچ فرقه انحرافی در شیعه به وجود نیامد و این از برکت وجود امام زمان(عج) است.

به گزارش خبرنگار مهر، دکتر محمدحسین رجیبی دوانی در نشست «جهان در عصر حضرت مهدی(عج)» که سه شنبه 20 خرداد در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار شد، در ابتدا خاطرنشان کرد: سخن پیرامون مهدویت نیاز به تخصص دارد و من در این زمینه تخصصی ندارم، چراکه مهدویت مربوط به گذشته نیست که در تاریخ آن را جستجو کنیم بلکه به آینده مربوط می شود و به همین دلیل بر اساس روایات باید به این مسئله بپردازیم. لازم است پیش از ورود به اصل بحث؛ چند نکته مقدماتی را عرض کنم، یکی درباره فلسفه غیبت و اینکه چرا حضرت مهدی(عج) غائب شد؟ مگر ما اعتقاد نداریم که نباید جهان خالی از حجت الهی باشد؛ اگر آن وجود مقدس و پدران بزرگوارش وظیفه هدایت مردم را برعهده داشته اند چرا باید یک چنین نعمت بزرگ الهی از مردم دریغ شود؟ ادله گوناگونی برای این مسئله ذکر شده است اما آنچه اشاره می کنم بر اساس برداشت خودم نیست بلکه با بهره از احادیث و بهره گیری از سخنان اساتید و هم به استناد سخن خود امام زمان(عج) چند مورد را برای دلیل غیبت عرض می کنم.

وی تأکید کرد: یکی از دلایل غیبت اینکه؛ آن وجود مقدس در شرایطی به امامت رسید که دستگاه جبار خلافت عباسی با وجود اینکه از نظر قدرت و اقتدار ضعیف شده بود و ترکان تازه مسلمان بر دستگاه خلافت سیطره پیدا کرده بودند اما از ائمه اطهار ما به ویژه از امام هادی(ع) غافل نبودند لذا می بینیم که امامین عسکریین را در یک منطقه نظامی در سامرا تحت نظر شدید قرار می دهند. با اینکه نمی توانستند از نفوذ ربه گسترش ترکان در حوزه اقتدار خود ممانعت کنند اما از امامان ما غافل نبودند چون حدیث صحیح از پیامبر اسلام(ص) شنیده بودند و سنی و شیعه همه قبول دارند که "جانشینان من 12 تن هستند" و در منابع سنی هم آمده که حضرت فرمودند "همه هم از قریش هستند". منتهی بنی عباس چون خود شاخه ای از بنی هاشم بودند و خویشاوندان اهل بیت بودند در ابتدا شیعه بودند اما برای حفظ قدرت از اعتقاد به تشیع و امامت اهل بیت(ع) بازگشتند و برای اینکه قدرت خود را توجیه کنند به دیدگاه اهل تسنن بر مبنای نظری که خلیفه دوم برخلاف احکام الهی ارائه کرده بود، روی آوردند.

رجیبی دوانی افزود: خلیفه دوم قائل به این بود که اگر فردی از دنیا برود و وارث پسر نداشته باشد و دختر و عمو داشته باشد؛ عمو در میراثبری بر دختر اولی است لذا خلیفه دوم در میان مردم این عقیده را نهادینه کرد و بر این اساس بنی العباس هم حق جانشینی پیامبر را برای عباس و فرزندان او می دانستند اما خود بنی عباس می دانستند که حقیقت چیست لذا هرچه به دوازدهمین امام نزدیک می شویم می بینیم که فشار بر ائمه بیشتر می شود تا اینکه امامین عسکریین را در منطقه نظامی زندانی کردند.

این استاد تاریخ با اشاره به تلاش دستگاه خلافت عباسی در ممانعت از ازدواج امام عسکری(عج) برای جلوگیری از به دنیا آمدن امام زمان(عج) آن را ناشی از جهالت و شقاوت آنها دانست و گفت: برای حفظ جان آخرین حجت خدا وقتی دشمن اینگونه کمر به قتل ایشان بسته بود؛ لازم بود که غیبت صورت گیرد و این هم عقلی است. مورد دوم علت غیبت حضرت مهدی(عج) سخن خود امام زمان(عج) در توقیعی است که صادر فرمودند که: برای اینکه بیعت جباران به گردنم نباشد. کسی که می خواهد دنیا را نجات دهد و جباران را در هم بکوبد نباید بیعت جباری بر گردن داشته باشد. متأسفانه تمام ائمه از امیرالمؤمنین علی(ع) تا امام حسن عسکری(ع) به نوعی بیعت جباران بر گردن شان بود. اما امام زمان(عج) که یک چنینی مأموریت بزرگ جهانی دارد نباید بیعت جباران بر عهده داشته باشد.

وی تجربه عالمیان از انواع حکومتها را سومین دلیل غیبت امام زمان(عج) خواند و گفت: باید یک دوره طولانی بر بشریت بگذرد و مردم انواع و اقسام حاکمیتها را تجربه کنند و امتحانات پس داده شود و مردم بدانند که هیچ کدام از این حکومتها و نظامها نمی توانند سعادت کل بشر را تأمین کنند. شاید یک حکومت در یک محدوده خاص زمانی و مکانی یک نظامی بتواند تا حدودی این کار را انجام دهد اما برای کل جهان، این مسئله شدنی نیست. الان هم می بینید که با تمام سازمانها و نهادهای بین المللی چه جنایتهایی که انجام نمی دهند. لذا بشر مأیوس می شود و در روایات داریم که از آخرین نشانه ها ظهور زمانی است که اکثریت خلایق از این وضع ناهنجار به جان بیایند و از همه جا قطع امید می کنند و رو به سوی خدا آورده و طلب یاری می کنند.

وی دوران غیبت امام زمان(عج) را امتحان خواند و گفت: یک سنت لایتغیر الهی است و خدا وعده داده است که «أحسب الناس أن يتركوا أن يقولوا آمنا وهم لا يفتنون * ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين». خداوند همه امتها از جمله امت اسلام را مورد ابتلا و آزمایش قرار خواهد داد تا صدق و کذب ایمانها مشخص شود و غیبت امام(ع) امتحان بزرگی است و چه کسانی می توانند تحمل کنند و بپذیرند که عنایت الهی در پرتو وجود امام زمان(ع) ولو در پس پرده غیبت وجود دارد و چه بسا بسیاری که در این امتحان ریزش کرده و ریزش می کنند.

دکتر رجبی دوانی با اشاره به ایجاد فرق گوناگون شیعی پس از شهادت هر امامی تصریح کرد: در دوره 250 سال حضور امامان ما با یک پدیده منفی در شیعه مواجه هستیم؛ با اینکه حجت معصوم خدا حضور دارد اما در بسیاری از موارد با شهادت امامی می بینیم که جریان منحرفی در شیعه پدید می آید زیدیه، فطحیه، واقفیه، کیسانیه، اسماعیلیه از جمله آنهاست. جالب اینجاست که عده ای پس از شهادت امام رضا(ع) با اینکه ایشان را به عنوان امام هشتم پذیرفته بودند- اینها غیر از واقفیه هستند که پس از امام کاظم(ع) بر امامت ایشان توقف کرده و امامت حضرت رضا(ع) را نپذیرفتند- وقتی آن حضرت به شهادت رسید و فرزند ایشان امام جواد(ع) در خردسالی امام شد عده ای از شیعه ریزش کردند و نه تنها امامت حضرت جواد(ع) به عنوان نهمین امام را نپذیرفتند بلکه در امامت علی بن موسی الرضا(ع) نیز شک کردند و به اعتقاد واقفیه برگشتند و به امامت محمدکاظم(ع) توقف کردند.

وی با بیان اینکه اما در دوران غیبت هیچ گروه انحرافی از شیعه منشعب نشد تأکید کرد: در دوران غیبت کبری هیچ فرقه انحرافی در شیعه به وجود نیامد و این از برکت وجود امام زمان(عج) است. شاید بگویید بابیه و بهائیت هست در حالی که این گروه اصلا خارج از اسلام هستند و در دوران غیبت امام زمان(عج) هیچ فرقه ای در شیعه ایجاد نشد و این نشان می دهد که حضرت ولی عصر(عج) در پس غیبت مأموریت و وظایف امامت خویش را در پس پرده غیبت به خوبی ایفا کرده است.

وی بر اساس روایات متعدد، «انتظار» را مهمترین وظیفه شیعه در دوران غیبت خواند و گفت: چشم به راه بودن تحقق اراده الهی و آماده ساختن خود در ایفای نقش در تحقق اراده الهی یعنی «انتظار» و منتظر کسی است که آرامش و قرار ندارد و منتظر واقعی مانند مادران مفقودالآثر است که همواره منتظر او یا خبری از او هستند، و شیعه منتظر واقعی باید اینگونه باشند. از لحاظ کمی و کیفی انتظار و منتظران باید به حدی برسند تا ظهور نزدیک شود. «إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» این سنت خداوند است و در اینجا کاملا صدق می کند. تا انسانها تغییر و تحول ایجاد نکنند و قصد تحول نداشته باشند خداوند هم تغییری ایجاد نمی کند. اگر شمار منتظران به نصاب لازم برای قیام امام زمان(عج) برسد ظهور قطعی و نزدیک خواهد بود.

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه بحث مهدویت بسیار مهم و پیچیده هست اما دوستان نادان و دشمنان آگاه برخی از احادیث جعلی را در این حوزه وارد کردند، گفت: من تخصصی در حدیث ندارم اما معتقدم آن نقل هایی که به ائمه منتسب می کنند که در زمان ظهور همه سلاحها از کار می افتد نباید درست باشد چون ارزش ندارد که امام ظهور کند و جباران و دشمنان بخواهند با ایشان مقابله کنند اما همه سلاحهای آنها از کار بیفتد. اتفاقا باید آنها در اوج قدرت باشند منتهی امام(عج) هزینه می دهد و در برخی از نقلها داریم که حتی ارتش و سپاه امام شکست می خورند و شهید می دهند و در دعای عهد می خوانیم که "وجعلنی من المستشهدین بین یدیه" امام هزینه می دهد و اینطور نیست که با معجزه کار خود را پیش ببرند و باید افرادی داشته باشند و آن 313 نفر کادر رهبری حکومت امام زمان(عج) هستند و مسئولان اصلی هستند و الا چندین هزار نفر و یا بیشتر ایشان یار خواهند داشت.

وی در ادامه به بیان نشانه های ظهور با توجه به حدیثی مفصل از امام صادق(ع) پرداخت و گفت: حدیث تکان دهنده است و من به بخشهایی از این حدیث مفصل اشاره می کنم. آنچه مسلم است که دنیا دچار اغتشاش و به هم ریختگی می شود و حدیثی از امام صادق(ع) وجود دارد که بزرگان بر آن صحه گذاشتند بسیار شباهت به اوضاع امروز ما دارد که الان داریم تجربه می کنیم البته "کذب الوقاتون" و ما نمی توانیم بگوییم این حدیث دقیقا وضع موجود است پس ظهور نزدیک است؛ خیر. اما دعا می کنیم که ان شاء الله این حدیث مصداق وضع موجود باشد و ظهور حضرتش نزدیک باشد.

رجبی حوادث اخیر در کشورهای عربی را مصداق نشانه های ظهور با توجه به حدیث امام صادق(ع) توصیف کرد و گفت: در این حدیث به نوعی وضعیت کشورهای عربی توصیف شده است. جریان قذافی و مبارک و... همینگونه بود و حتی مرسی که متأسفانه هنوز در اخبار ما از این آدم به نوعی حمایت می کنند که سقوط حق اش بود که با کج اندیشی چه ضرباتی را که به اسلام وارد نکرد و با شقاوت و قساوت فلش دشمنی را به سمت شیعه نشانه رفت و پشت جنایات سوری همین جریان منسوب به او وجود دارند.

وی افزود: جالب است که در هیچ روایتی خبر از به هم ریختگی و آشوب در ایران امروزی بر نمی خوریم و این به این علت است که ملت ایران امتحان خود را پس داده و با سرنگونی رژیم طاغوت به امید دادن این نظام را به دست صاحب اصلیش تحویل می دهد روایتی از امام صادق(ع) نقل شده که می فرمایند: قوم یهود قدرت را به دست می گیرند و دست به فساد می زنند که مردانی با صلابت و با ایمان آنها را نابود می کنند و در پاسخ به این سوال که آنها چه کسانی هستند می فرمایند آنها اهل قم

هستند.

استاد دانشگاه امام حسین(ع) ضمن تشریح وجوه سلبی و ایجابی حکومت امام زمان(عج) تأکید کرد: در وجه سلبی نابودی همه ظالمان و دولت های مستبد و مستکبر است و وجوه ایجابی آن شامل حاکمیت توحید، عدالت، امنیت، عمران و آبادانی همه دنیا، ایجاد رفاه و ثروت و ایجاد معنویت است و نکته دیگر اینکه در زمان حکومت امام زمان (عج) پیشرفت های بسیار علمی صورت می گیرد و روایت است که قبل از ظهور تنها دو حرف از 27 حرف علم بر بشر نمایان می شود.